

Monumentnummer*: 511261

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 03 november 1998
Kadaster deel/nr 82838/30

Woonplaats* Laren
Gemeente* Laren
Provincie* Noord-Holland

Kadastrale gemeente* Laren Noord-Holland
Sectie* E
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 1130

Omschrijving**

Omschrijving

HOOFDGEBOUW. Een gepleisterd en geschilderd blokvormig landhuis, in 1834 gebouwd in neo-classicistische stijl, omstreeks 1875 ingrijpend veranderd door het toevoegen van een middenrisaliet met halfrond balkon aan de zuidoostzijde, het verplaatsen van de ingang naar de noordwestgevel, het vervangen van vensters en interieur.

Het haaks op de Naarderstraat gelegen landhuis is een witgepleisterde blokvormige villa op rechthoekige plattegrond. Het front is naar het noordwesten gericht, waarbij de belangrijkste woonvertrekken zodanig gelegen zijn dat het uitzicht in zuidoostelijke richting optimaal tot zijn recht komt.

Het blokvormige huis heeft een verdieping en een mezzanino, is voorzien van een afgeknot schilddak, met leien gedekt, en is gesierd door een brede overkragende gootlijst op consoles. De vrij geplaatste schoorstenen vervangen vroegere op de eindvorsten. De verdiepte velden van begane grond en verdieping zijn voorzien van horizontale groeven. De verdiepte velden van de mezzanino, nog de oorspronkelijke, zijn glad uitgevoerd.

Noordwestgevel Het naar het noordwesten gerichte front is door middel van twee gepleisterde lisenen verdeeld in een brede middentravee en twee smallere zijtraveeën in de verhouding 1:2:1. Centraal in de middentravee bevindt zich de classicistische ingang, die pas omstreeks 1875 werd aangebracht, ter vervanging van de ingang in de zuidwestgevel. De ingang, dubbele vleugeldeuren met een bovenlicht, wordt omlijst door een hardstenen portaal, bestaande uit gegroefde Corinthische zuilen op pedestals, die het geprononceerde hoofdgestel dragen. Op de overgang tussen ingang en venster het woord 'Larenberg'. Hierboven bevindt zich een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bolkozijn, geflankeerd door pilasters met kapitelen, en een boog gevuld met een boogtrommel met schelpmotief. De ingang wordt op de begane grond geflankeerd door vensters met tweevleugelige draairamen met bovenlicht, op de verdieping door zesruits naar binnen draaiende ramen met brede stolpnaald, die deels nog oorspronkelijk zijn. Ter beveiliging zijn eenvoudige gietijzer hekjes aangebracht. In de beide zijrisalieten zijn overeenkomstige vensters. Op de verdieping zijn de beide buitenste vensters van zonneluiken voorzien, terwijl de duimen voor dergelijke luiken bij de andere twee vensters nog aanwezig zijn. Boven de ingangspartij bevindt zich in de mezzanino een tweelichtsvenster, evenals de beide oeils-de-boeuf pas omstreeks 1875 aangebracht.

Zuidwestgevel De zuidwestgevel, die grotendeels haar oorspronkelijke karakter heeft behouden, bezit twee vensterassen, met zowel op de verdieping als op de begane grond T-vensters, voorzien van zonneblinden.

Zuidoostgevel De mezzanino wordt aan de zuidoostzijde gedragen door een viertal pilasters, die in tegenstelling tot de andere gevels voorzien zijn van Ionische kapitelen en basementen, en die de gevel verdelen in de verhouding 1:2:1.

De gevel wordt beheerst door het omstreeks 1875 aangebrachte gepleisterde middenrisaliet, ter breedte van drie vensterassen en beëindigd door hoekpilasters met horizontale groeven. Het middenrisaliet wordt afgesloten door een flauwhellend, op gesneden consoles overkragend zadeldak.

Tegen het middenrisaliet ter hoogte van de bel-etage een half rond balkon met balustrade, gedragen door twee zuilen met houten omkleeding en kunststenen kapitelen. Het balkon is toegankelijk via drie fenêtres à la terre met bovenlicht, waarvan de middelste licht getoogd is. Op de tweede verdieping getoogde fenêtres à la terre, waarvan de middelste is voorzien van een op consoles overkragend balkon.

Op de bel-etage drie fenêtres à la terre met bovenlichten, met een half rond terras ervoor, dat door het balkon is overdekt. Het geheel is gevat in een rechthoekig terras met een neo-barokke balustrade, die recentelijk zijn aangebracht en als zodanig voor de bescherming van ondergeschikte betekenis zijn. De beide buitenste assen zijn voorzien van T-vensters en zonneblinden. In de mezzanino zijn boven deze vensters oeils-de-boeuf aangebracht.

Noordoostgevel Deze gevel is uitgevoerd conform de zuidwestgevel, met dien verstande dat in het midden van de mezzanino twee tweelichtsvensters zijn aangebracht. In plaats van de vensters op de verdieping zijn blindnissen aangebracht, met in de rechter een luidklokje. Uiterst links en rechts zijn uit de as geplaatste T-vensters met zonneblinden c.q. luiken. In het midden een laag uitgebouwd portaal met de dienstingang. Op de noordhoek van het huis een haakse tuinmuur, die de dienstingang afschermt. Deze muur is aan de zijde van het voorplein voorzien van een zitnis.

Inwendig Het interieur van het buitenhuis is aan de zuidoostzijde qua indeling nog voor een belangrijk deel oorspronkelijk; met dien verstande dat door het verleggen van de hoofdingang van de zijgevel naar het midden van de lange noordwestgevel een andere hal ontstond. De plattegrond wordt doormidden gedeeld door een smalle gang, die in het midden wordt onderbroken door een centrale hal, waar de bordestrap naar de verdieping is geplaatst. De overgang van de twee ganghelften naar de centrale hal wordt geaccentueerd door een rijke gepleisterde boogstelling. Een deel van de hal wordt ingenomen door een omstreeks 1875 aangebrachte bordestrap. Tegenover de ingang bevindt zich nog de oorspronkelijke toegang tot de salon, waarboven nog een deel van de oorspronkelijke uit 1834 daterende stucdecoratie aanwezig is. De rest van de hal is omstreeks 1875 aangepast. De plattegrond wordt in belangrijke mate ook bepaald door de situering van de rechthoekige salon in de as van het huis en over de volledige breedte van het middenrisaliet. Deze salon is ook omstreeks 1875 opnieuw gedecoreerd en voorzien een rijk plafond met een decoratie van Neo-

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Renaissance en Neo-Barok-elementen.

De rechthoekige salon heeft nog grotendeels haar oorspronkelijke grootte; slechts aan de buitenzijde is ze ter diepte van het middenrisaliet iets vergroot. Via openslaande deuren in de rechterzijwand bereikt men een vierkante kamer, die dezelfde afwerking heeft als de salon. De uitvoering van het stucplafond is iets eenvoudiger en is vrijwel gelijk aan die in de aan de andere zijde van de salon gelegen eetkamer. Deze kamer heeft een schouw in neo-renaissance-stijl. Tegenover de eetkamer is een eenvoudige keuken gesitueerd.

Waardering

Het landhuis is van algemeen belang wegens cultuur- en architectuurhistorische waarde als historisch-functioneel hoofdonderdeel van de buitenplaats Larenberg.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis